

V I E N Y B Ė

74 M. 39 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 30 D.

TEL. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

Jaunosios ir vyresniosios kartos žvilgsnis į ateitį... Jurgis Birutis ir prof. Ignas Končius Akademinio Skautų Sąjūdžio jubiliejinėje stovykloje. ASS New Yorko skyrius, kuriam vadovauja J. Birutis, buvo šios sėkmingos stovyklos rengėjas. Prof. I. Končius, Korp! Vytis ir Akademikų Skautų Draugovės Garbės Narys buvo stovyklos viršininkas.

G. Peniko nuotrauka

NELEIDO IŠKELTI VĒLIAVŲ, ĮSAKĖ NUIMTI ARBA UŽDENGTI PLAKATĄ...

Pavergtųjų Šeimas ir Kremliaus politinė ofenzyva

Rugsėjo 20 New Yorke, kaip visada Carnegie Endowment International Center patalpose priešais Jungtines Tautas, Pavergtųjų Europos Tautų Seimas pradėjo savo septintąją sesiją, septintuosius darbo metus. Seimą sudaro Albanijos, Bulgarijos, Cekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai. Be to, patariamuoju balsu dalyvauja tarptautinių sambūrių atstovai; Vidurio Europos krikščionių demokratų, liberalų, profesinių sąjungų, valstiečių. Šių metų Pavergtųjų Seimo sesija pradėta Kremliaus plitinės ofenzyvos aplinkoje. Tai ofenzyvai stabu Kremlius parinko New Yorką ir Jungtines Tautas. Natūralu būtų, kad į šią sovietų provokacinę ofenzyvą laisvasis pasaulis atsakytų kontraofenzyva, kurioje sovietų pavergtoji Europa galėtų ir privalėtų vaidinti svarbų vaidmenį.

Bet, kaip neseniai vieno mūsų dienraščio humoristas kitoje plotmėje taikliai yra pastebėjęs — amerikiečiai yra keisti

žmonės. Puikiai suprasdami, ką reiškia, kai pačios Amerikos širdy Kremlius ištaiso savo propagandos ofenzyvai štabą, jie vis dėl to ne tik tam štabui telkia 20,000 policininkų apsaugą, bet ir prieš Amerikos laisvųjų visas tradicijas uždraudžia jau tradicija tapusias Seimo sesijas atidarant sovietų pavergtųjų tautų vėliavų pakėlimo ceremonijas prie Seimo būstinės. Dar daugiau. Visą laiką ant Seimo patalpų fasado kabojusį plakatą išako nuimti arba uždengti, tur būt, kad negadintų Chruščiovui virškinimo, nes šiaip kitais saugumo atžvilgiais tas plakatas tikrai jokio pavojaus Kremliaus ofenzyvos vyrams nesudarė. Tad ar nekeisti tie amerikiečiai? Dar Kremlius tik savo propagandinės ofenzyvos štabą New Yorke atidarė, o jie jau skuba taikyti Kremliaus pavergimo aukoms kremliškų metodus. Ne be pagrindo senatorius Dodd ir Rytų bei Centro Europos Kilmės Amerikiečių Federacijos pirmininkas prel. Balkūnas prieš tuos kremliškų metodus taip energingai protestavo.

Tarptautiniai uzkulniai

Egipto tvenkinys - Nikitos tūzas

Chruščiovas rizikuoja netekti visų vakariečių simpatijų tam, kad patraukus Afrikos vadų simpatijas. Sovietų Egipte statomas didžiausias pasaulio tvenkinys ir didžiausią pasaulio elektros jėgainę yra akyvaizdus Sovietų pagalbos pavyzdys. Realus projektas, kurį padarė vokiečiai, dabar išnaudojamas Sovietų Vakarų nenaudai.

„Pasiremdami lygybė, nesimaišymu į vidaus reikalus ir gerbdami tautinę garbę ir suverenitetą“ — taip prasidėdavo Sovietų Sąjungos — Egipto sutartis pasirašyta paskutinėmis rugpjūčio dienomis Maskvoje, kuria Kremlius Egiptui duoda 900 milijonų rublių paskolą 12 metų iš dvejų su puse nuošimčių milžiniškam tvenkiniui prie Assuano pastatyti.

Šiandien statybos darbai vyksta visu smarkumu ir toji statyba yra didžiausias tūzas Nikitos Chruščiovo rankose prasidėjusiam grandioziniam pokerio lošime New Yorke. Iškeldamas tą kortą Nikita Chruščiovas gali laukti visų Azijos — Afrikos valstybių palankumo. Mat, daugumas tų valstybių yra valdomos diktatorių, — kitokia valdymosi forma ten dėl žemo kultūros lygio yra neįmanoma, — o diktatorius norėdamas išsilaikyti soste turi duoti miniai pagal seną romėnų formulę duonos ir žaidimų“. Taip elgėsi Mussolini ir Hitleris, taip turi elgtis ir visi naujų Afrikos valstybių valdovai.

Turėdamas tokią kortą, Nikita galėjo leistis į savo paskutinę politinę avantiūrą. Jis žinojo, kad amerikiečių ir iš viso vakariečių akyse jo laikysena ir kalbos Jungtinių Tautų visuotiname susirinkime negalės susilaukti pasisekimo, tačiau jis ir nesirengė jų įtikinti savo pažiūros teisingumu. Sto-

vėdamas ant amerikiečių žemės jis kalbėjo Azijos ir Afrikos ir iš dalies Pietų Amerikos tautoms, pasisakydamas už jų visišką nepriklausomybę, atsiskykimą nuo bet kokių politinių ir ūkinių ryšių (koncesijų) su Vakarais. Jau tas faktas, kad jis nebaudžiamas gali kviesti amerikiečius į pačių žemėje, vien jėgą gerbiantiems azijsiatams ir afrikiečiams daro nemažą įspūdį. Prezidentas Eisenhoweris, nujausdamas tokį galimą Nikitos manevrą, pasistengė jam užbėgti už akių. Pasinaudodamas savo šeimnininko privilegija, jis pirmas pasiūlė plačią pagalbą Afrikos tautom Jungtinių Tautų organizacijos rėmuose. Nikita siūlo tą organizaciją paversti visai neveiksminga, pakelčiant jos generalinį sekretorių trijų asmenų kolegija (vienas vakarietis, vienas sovietas ir vienas neutralus), kurioje jie turėtų veto teisę. Mat, praktika parodė, kad kai kada, pvz. Korėjoje ir Kongoje, generalinio sekretoriaus rankose atsiranda kai kurios galiomybės, kurias sovietai negali kontroliuoti. Kad tai panaikintų, jie dabar siūlo panaikinti generalinio sekretoriaus postą. Toks pasiūlymas negalėtų susilaukti jokio pritarimo, jei sovietai savo paskutine sutartimi su Egiptu nebūtų įrodę, kad, reikalui esant, jie gali ir patys efektingai padėti.

Tai turėdami galvoje, įvairūs Afrikos, Azijos ir net Pietų Amerikos valdovai, visai nesiskubina paneigti Nikitos norus. Jie džiaugiasi jo sukeltu nerimu ir per užpakalines Valstybės Departamento duris stengiasi patirti amerikiečių kainą už atsi-

(Nukelta į 5 psl.)

Nasseris kalba Jungtinėse Tautose, New Yorke.

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE

Vladas Bakūnas

RŪTOS LEE-KILMONYTĖS DEBIUTAS OPERETĖJE

Rūta Lee-Kilmonytė - "Ellie" ir Eddie Foy, Jr. - "Frank", operetėje "Show Boat".

Los Angeles operetės draugija (The Los Angeles Civic Light Opera Association) savo šių metų teatrinę sezoną pradėjo klasikiniu veikalu "Show Boat" (pagal Ednos Ferber novelę), kurio pastatymui reikėjo "sumobilizuoti" net 300 žmonių — pradedant New Yorko Broadway, San Francisco operos ir Hollywoodo filmų ar TV žvaigždėmis ir baigiant eiliniiais statistais, choristais ar technikinio personalo žmonėmis. Dideliuose plakatuose, skelbimuose ir suvenyrinėse programose, publikai buvo pristatyta tokios Amerikos scenos garsenybės kaip Joe E. Brown, Julie Wilson, Eddie Foy, Jr., ir dar keli kiti — su kuriems, kaip debiutantė, operetėje buvo pristatyta ir Rūta Lee.

Kaip ir apie tuos kelis stambiausius ir žymiausius operetės veikėjus, taip ir apie Rūtą buvo paduota kiek daugiau duomenų apie jos teatrinę karjerą. Xuvo pažymėta, kad ši debiutantė operetėje ar aipol nėra naujokė scenoje; ji iki šiol jau yra dalyvavusi virš 300 TV vaidinimuose — pradedant nuo dramos, baigiant komedija. Jos pirmas didelis teatrinis pasirodymas

įvyko su "Seven Brides for Seven Brothers" filmo pastatymu, kuriame Rūta vaidino vieną iš tų septynių žmonių. Be kita ko, buvo pastebėta, kad "...muzikiniai filmai, 'Anything Goes' ir 'Funny Face' daug laimėjo nuo Rūtos talento...", nes ji tuose filmuose vaidino žymias roles.

Operetėje "Show Boat" Rūta vaidino vieną pagrindinių — "Ellie" rolę. Publikos buvo sutikta labai šilta, kritikų įvertinta gerai. "Show Boat" Los Angeles filharmonijos salėje ėjo šešias savaites su dideliu pasisekimu. Paskutinis spektaklis buvo praeitą šeštadienį — rugsėjo 24 d., o jau rugsėjo 28 d. "Show Boat" savo uždangą pakelia San

Francisco publikai — kur truks taip pat šešias savaites.

Kalbama, kad šis Jerome Kern ir Oscar Hammerstein II "Show Boat" pastatymas atkreipęs ir filmų gamintojų dėmesį ir spėjama kad ši puiki operetė su mūsų Rūta pasirodys filme. Lietuviškai Rūtai belieka tik palinkėti sėkmės ir ištvermės.

BALFo koncertas

Los Angeles BALFo skyrius, nors prieš 13 metų buvo negausus, iki šiol yra surinkęs ir centrui persiuntęs gal daugiau kaip 12,000 dolerių. Paskutiniaisiais metais centrui persiunčiamų aukų suma vis sukasi apie 1,000 dole-

DĖL PENSIJŲ PIRMOJO PASAULINIO KARO DALYVIAMS

Prieš kiek laiko Vienybėje patiekiau duomenų iš pokalbio su ponu Lukšiene — apie galimybes gauti pensiją Amerikoje gyvenantiems lietuvams karininkams, tarnavusiems caro armijoje. Pasirodžius tai žinutei Vienybėje — gavau visą eilę laiškų (per Vienybės redakciją ir tiesiogiai) nuo asmenų, kurie tuo reikalu tiesiogiai buvo suinteresuoti. Nė vienam jų iki šiol neatsakiau, darau tai šia žinute.

Ponios Lukšienės paslaugumu ir pastangomis padėti bet kokiam Lietuviškam reikalui pasinaudodamas, čia patiekiu kiek papildomų informacijų, kurios, tikiu, bus pakankamos reikalui išaiškinimui. Paašškėjo, kad pirm. pasaulinio karo sąjungininkai JAV, Anglija, Rusija ir kt.) esą sudarę sutartį, kad bet kurio sąjungininkų krašto kareivis, pirm. pasaulinio karo dalyvis, atsidūręs svetimame krašte (sąjung. bloko) — gali gauti karo veterano pensiją. Praktiškai šis reikalas atrodo šitaip: lietuvis, caro armijos karininkas B. Jonynas dalyvavo su rusų armija pirmajame kare. Po karo grįžo Lietuvon ir ten įjungė į valstybės atstatymo darbą. Sovietinė Lietuvos okupacijos B.

Jonyną, kaip ir daugelį tūkstančių kitų, nubloškė į Kanadą. Jonynas Kanadoje surado tą sutartį, kreipėsi į Kanados Karų Veteranų Sąjungą tuo reikalu, kuri jį pripažino pirm. pasaulinio karo sąjung. kariu veteranu, priėmė savo sąjungon ir moka, kaip tokiam, pensiją po 70 dolerių mėnesiui.

Lygliai tokioje pat padėtyje, kaip ir B. Jonynas, yra lietuviai kariai (ne vien karininkai) — dalyvavę pirm. pasauliniame kare, rusų armijos sudėtyje, dabar gyveną Amerikoje. Reikalas dabar labai aiškus: lietuviai kariai, atatiną sakyta kvalifikacija, dabar turėtų patys, ar per savo s-gos valdybą, kreiptis į Amerikos karo veteranų administraciją ir ten gauti galutinas informacijas kas ir nuo kada tokias pensijas čia galėtų gauti.

Jei kas asmeniškai norėtų susižinoti su B. Jonynu — štai jo adresas: Mr. B. Jonynas, 106 Quebec Ave., Toronto 9, Ontario, Canada. B. Jonyną asmeniškai pažįstu iš Klaipėdos laikų (jis buvo ten geležinkelių multinės viršininku) kaip taurų lietuvių ir neabejoju, kad jis niekada neatsisakys šituo reikalu suteikti daugiau informacijų.

Ponia Lukšienė prie savo rezidencijos Santa Monica, su viešnia nuo Atlanto krantų - Veronika Budreckaitė.

rių ir anot skyriaus pirmi- ninko A. Dabšio "...nežili- rint kad kolonija smarkiai auga — aukos nedidėja...". Tai, žinoma, negerai — bet dėl to dar neverta nusiminti; šiemet mėginsime reikalą pataisyti. Balfo skyrius ir šiemet jau vykdė piniginę rinkliavą. Kiek surinkta — kol kas dėl to galvos nesuksime. Bet jau tą vieno tūkstančio skaitlinę šiemet mūsų kolonija turėtų pataisyti. O tai galima ir padaryti labai nesunkiai.

Baigdamas aukų vajų

BALFo skyrius spalio 9, sekmadienį, šv. Kazimiero parapijos salėje, rengia koncertą, kurio programoje žada pasirodyti solistė Armonienė (pirmą kartą Los Angeles), čelistai Armonas ir V. Dapšys, mūsų jaunieji solistai R. Dabšys ir B. Reivydytė, muz. Br. Budriūno studijos mokiniai Aras, Skirius ir kt. Po to, kaip paprastai, gera virtuvė, bufetas, baras.

Paskutiniame vietinio BALFo skyriaus visuotina- me susirinkime svečias iš New Yorko (tiksliau būtų jį New Yorke vadinti svečiu iš Los Angeles) BALFo centro reikalų vedėjas kun. L. Jankus vertindamas losan- geliečių aukas ir pastangas BALFo talkoje, tarpe kita ko pastebėjo, kad "...jūs čia Kalifornijoje įsikūrę lietuviai, palyginus su rytuose gyvenančiais, esate bagočiai..." Gal kun. L. Jankus jau kiek "padailino" — norėdamas iš mūsų BALFui išpešti (Nukelta į 3 psl.)

Albert F. Peters (Petrasukas)

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-1477

Ar praradome jaunimą?

Iš esmės dar visai nepraradome jaunimo. Daug kalbame apie jaunimą, bet mažai jį rūpinamės. Faktai už save kalba: liuanistinėms mokykloms trūksta mokytojų, naujų mokymo metodų, vadovėlių, stovykloms trūksta vyresniųjų vadovavimo. Reikia daug pastangų, kad išsaugojus jaunimą Lietuvoje.

Lietuvybės išlaikymas išelvių yra sena, bet ir vis nauja, nuolat aktuali, stačiai deganti tema. Senoji Lietuvos išelvių karta sukūrė Jungtinėse Amerikos Valstybėse liuanivbę ir ją išlaikė iki mūsų dienų. Ji sukūrė liuanivškas paraplijas, įsteigė liuanivškus laikraščius, liuanivškas organizacijas, išlaikė liuanivškus parengimus. Pastaroji liuanivų emigracijos banga liuanivbę šiame krašte gerokai sustiprino ir atnaujino.

Bet ar šią tautinę pareigą atlieka naujoji, čia priauganti ir šiame krašte mokslus išėjusi karta? Per visą dešimtmetį mums besigalčiant dėl idėjų bei principų, kurie pilnumoj tegalimi įgyvendinti tik išlaisvintoje Lietuvoje, kai kas mano, kad jau praradome liuanivbę jaunimą. Jis praėjęs pro mus, mūsų ginčais nesusiėmėjęs, o mes per vėliai savo jaunimą pastebėjome...

Ar visiškai jau praradome savo jaunimą organizaciniam liuanivų gyvenimui ir liuanivbei? Į tą klausimą įdomų atsakymą davė Aldona Augustinavičienė, kuri turi tamprus ryšius su čia augančiu ir mokslus einančiu liuanivškuoju jaunimu, pasikalbėjime su VIENYBĖS atstovu Clevelande.

— Neatrodo, kad mūsų bendrinės organizacijos būtų jau visai praradusios išelvių priaugantį jaunimą. Bendrinės organizacijose dalyvauja mūsų studentijos, šiaip jaunimo atstovai, įvairiais atvejais liuanivų šventėse bei masiniuose pasirodymuose apčiai dalyvauja ir talkininkauja mūsų jaunimo.

Iš esmės mes visai nepraradome savo priaugančio jaunimo. Reikėtų kelti klausimą tik, todėl mūsų jaunimas taip gausiai ir aktyviai nedalyvauja bendrinėse organizacijose susirinkimuose ir bendrai jų veikloje? Į tai atsakyti nesunku: dėl to, kad tų organizacijų veikla jaunimui nepakankamai įdomi; dėl to, kad mokslus einantis jaunimas turi mažai atliekamo laiko; pagaliau, dėl to, kad jis dalyvauja savo sukurtoje liuanivško jaunimo organizacijose.

Negalima užmiršti, kad mes sukūrėme ar perorganizavome savo organizacijas pagal savo skonį ir stilių. O jaunoji karta, kad ir liuanivškumo srityje daug iš mūsų pasimokiusi, tačiau daug ką ji norėtų pakeisti ir pridėti. Jaunųjų individualybė yra susiformavusi naujos kultūros įtakoje. Užtat mus nuo jų skiria ne tik dviejų kartų slenkstis, bet ir tam tikra mentaliteto priešingybė. Nors tame dar ne tragedija. Perėmę jie iš mūsų organizacijų vadovybes, susiras jie naujesnes ir jiems įdomesnes veiklos formas.

Bet kaip būtų galima į dabartinę mūsų liuanivšką veiklą įtraukti daugiau jaunimo?

— Šią klausimą aš norėčiau truputį pakeisti. Būtent, kaip būtų galima daugiau jaunimo įtraukti į liuanivškas jaunimo organizacijas, arba, kaip būtų galima priaugančią kartą padaryti sąmoningais liuanivšais.

Atsakant į šį klausimą, tenka pajieškoti gilesnių nutautėjimo priežasčių. Kaltės čia dažnai darasime ir vyresniųjų ir tėvų, kurie nesirūpina ar nemoka savo vaikų auklėti, kad jie taptų sąmoningais liuanivšais. Savo aplinkoj auklėdami vaikus, tėvai dažnai užmiršta, kad jų vaikai auga, bręsta ir mokslinasi visai svetimoje aplinkumoje. Jie nesupranta jaunųjų dualizmo problemas, ir toje srityje jie praranda bet kokį auklėjimo taktą, kas atneša liūdnius rezultatus. Dviejų kartų bendravime nebelieka jokio nuoširdumo ir pasitikėjimo.

O normaliai jaunoji karta liuanivškumo ugnį turi įgyti liuanivškoje šeimoje ir jos tautiniuose interesuose. Tik vėliau jau jaunuoliams tautiniai subręsti ir tapti sąmoningais liuanivšais padeda liuanivstinės mokyklos, liuanivškos organizacijos, liuanivška spauda ir visas liuanivškas gyvenimas.

Beje, nuolat apie jaunimą kalbėdami, iš tikrųjų jį mažai tesirūpiname. Juk liuanivstinėms mokykloms kiekvieną rudens trūksta mokytojų, ligšiol dar nesame paruošę joms tinkamų vadovėlių, vis dar nepagalvojame

Rugsėjo 3 ir 4 Clevelande lankėsi SLA prezidentas P. Dargis su žmona. Lietuviškai budžiai ta proga pasikvietė prezidentą su poniją į Palangos jachtą. Iš kairės į dešinę: Al. Langė, A. Sarkauskas, R. Langė, V. Brazulis, inž. Pautienis, G. Dargienė, P. Dargis ir A. Kalvaitis.

apie naujų mokymo metodų reikalingumą. Jaunimo organizacijoms trūksta vyresniųjų pagalbos, kurie jaunuosius liuanivstiniai lavintų. Sporto judėjime taip pat trūksta vyresniųjų vadovavimo. Pagaliau, liuanivškose jaunimo stovyklose visuomet trūksta vyresniųjų, kurie su jaunimu ištaisai bendrautų, juos mokytų ir su jais užsiimtų.

Vyresnioji karta daugeliu atveju nesupranta, kad visas mūsų liuanivško judėjimo netobulybes, visus mūsų partinius netaktus ir nesusi-pratimus, visą tą menkystę, kurią kartais užfiksuojame spaudoje ir visuomeniniame gyvenime, atidžiai stebi ir mato jaunimas. Ta mūsų parodyta menkystė iš esmės jiems yra liuanivybės menkystė, nes jie niekad neturėjo laimės pažinti savo tikrosios tėvynės. Lietuvos simbolis jiems yra tik čia mūsų sukurta liuanivška gyvenimas.

Visa tai turint galvoje, vis dėlto reikia būti dideliais optimistais. Nežiūrint minėtų trūkumų mūsų jaunimo auklėjime, didžioji jo dalis vistiek tapo liuanivškai sąmoningas. Ir kai jie taps svetimo krašto intelektualais, kad ir rečiau būdami liuanivškose rolėse, jie ras būdų ir kelių liuanivbei pasitarnauti. Čia priaugusio liuanivško jaunimo eilėse nemažai jau yra subrendusių liuanivų idealistų, talentingų organizatorių, kurie ateityje taps liuanivškos visuomenės vadovais.

Tačiau mes norime liuanivbei ne dalies bet viso priaugančio jaunimo. Šito galima atsiekti tikrai tada, kai vyresnioji karta supras, kad auklėjimas yra didžiausias uždavinys, kuris yra duotas suaugusiam žmogui atlikti. Lygiai toks pat uždavinys duotas liuanivškajai išelviui, išauginti liuanivškai sąmoningą mūsų jaunąją kartą. Jį gerai atlikti reikia labai daug pastangų ir labai didelio idealizmo.

Skaitytojai, kurių prenumerata baigėsi, ar greitai laiku baigėsi, maloniai prašomi naudoti šį kuponą, siunčiant savo mokėstį.

(Kada jūsų prenumerata baigiasi - žiūrėkite greta savo vardo ir adreso laikraityje.)

VIENYBĖ

192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N.Y.

Siunčiu prenumeratą už Vienybę:

- Už tris metus \$15.00
- Už du metus \$12.00
- Už vienerius metus \$7.00

Vardas _____

Adresas _____

Miestas _____

Zona _____ Valst. _____

Lietuviai Kalifornijoje

(Atkelta iš 2 psl.)

kiek daugiau aukų, bet vistiek tas "bagočiaus" vardas nei vienam veido nepagadino. Tokiais ir pasirodykime—uzgrūkime paraplijos sale BALFo koncerte, spalio 9 d., pasiklausę gražių dainų ir muzikos—prie stiklo alaus ir gerų užkandžių sumuškime tą tūkstantinę skaitlinę, kad šiemet iš Los Angeles centrai galėtų būt pasiūsta gerokai daugiau 1,000 dolerių. Savo atsilankymu koncerte, paremkime gražias pastangas BALFo skyriaus valdybos, kurią dabar sudaro: pirm-kas Al. Dabšys, vice-pirm. V. Pažūra ir I. Medziukas, sekr. S. Sakienė ir izd. P. Raulinaitienė. BALFas padėjo mums, dabar mes padėkime BALFui.

Trumpai gyveno — ilgai mirė

Praėjusią savaitę čia mirė vienas iš paskesniųjų liuanivų ateivių — laikraštininkas Antanas Pauliukonis, dirbęs čia Lietuvių Dienų leidykloje — redaktorius — administratorius pareigose. A. Pauliukonis — katalikiškosios spaudos vienas gabešniųjų laikraštininkų, Lietuvoje buvo "dasimušęs" iki XX Amžiaus redaktorių. Likimas A. Pauliukoniui buvo gana nedėkingas: bėgant nuo sovietinės vergijos — velionis į Ameriką važiuo net du kartus. Vienas iš pirmųjų pokarinių imigrantų, po ilgoko tyrimo įvairiose Amerikos ligoninėse, 1949 m. buvo grąžintas į Europą kaip

džiovininkas. Kai 1949 m. Bremene jį sutikau, jau grįžus iš Amerikos, skundėsi Amerikos imigracijos įstatymų "žiaurumu" ir gydytojų "nenušimanymu", nes jis esąs pačiame sveikatos gerume ir apie džiovą negalį būti kalbos. Bet vis dėlto iš Amerikos buvo grąžintas... Ir tik vos prieš trejus metus, sušvelnėjęs imigracijos įstatymams, velionis vėl "grįžo" Ameriką ir... tiesiai į saulėtą Kaliforniją. Iš išvaizdos neatrodė esąs sveiku, bet tikėjo, kad viskas tvarkoje. Taip ne buvo. Neseniai draugams nusiskundė, kad buves pas gydytoją, patikrinti sveikatos, bet "... daktarai dabar jau kabinasi ne tik prie plaučių, bet ir prie širdies. Nepasiduosi..."

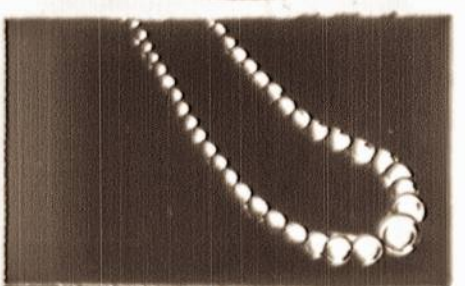
Praėjusios savaitės pirmadienį dalyvavo Lietuvių Dienų redakcijos posėdyje. Ten pasireiškus nuomonių skirtumui (taip pasakoja draugai) — posėdį apleido

ir išvažiavo namo. Tos pačios dienos vakare, netoli savo namų, praeivių buvo pastebėtas sukniubęs gatvėje. Greitosios pagalbos automobilio vežamas į ligoninę mirė, gavęs širdies smūgį.

Velionis, palyginamai dar jaunas vyras, gyveno trumpai, bet mirė, ligų ir likimo vargų kankinamas, labai ilgai.

Rugsėjo 22 d. velionio palaikai iš Los Angeles lėktuvu pergabenti į Custer, prie Chicago, kur gyvena jo motina ir broliai. Ten jis palaidotas praeitą šeštadienį, rugsėjo 24.

L. Vansauskienė, praeitą savaitę su vyru atvykusi iš Lyons, Ill., savo tėvo Stasio Šilingo iš Sovietų Sąjungos atsiėmimo reikalais, lankėsi Vienybės redakcijoje. Vansauskai yra Vienybės skaitytojai.

GINTARAS LIUVOS AUKSAS
Įvairiausias gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis.

Užsakoma per paštą.
AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
Jackson Heights, N. Y.
Tel. HA 9-5855
Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Av. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

VIENYBĖ

Lithuanian Weekly Established in 1886

Juozas Tysliava, Editor and Publisher
192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.
Telephone: APplegate 7-7257
Vytautas Meskauskas, Associate Editor
2625 S. Harvey, Berwyn, Illinois
Entered as Second Class Matter October 23, 1907
at the Post Office of Brooklyn, New York
Subscription rate: \$7.00 for one year.
Advertising rates on application

DĖL GRĮZTANČIŲ ATGAL

Vienybėje jau buvo rašyta, kad neseniai iš Lietuvos atvykusi Ona Stankienė rengiasi grįžti atgal. Kalbama, kad yra ir daugiau tokių tautiečių, kurie norėtų grįžti namo...

Bet tai nereikėtų sieti su politika. Ypač dėl to nereikėtų kaltinti tų asmenų, kurie Lietuvoje yra palikę artimus bei mylimus žmones. Ir poetas Whitmanas sako, kad "meilė yra aukščiau doktrinų, religijų ir filosofijų"...

Tai liečia ne vien tik tuos, kurie dabar "pakėlę sparnus" į Lietuvą. Pavyzdžiui, prieš keletą metų mūsų spaudoje buvo gana plačiai minimas iš sovietų ekskursijos Švedijoje pasitraukusios ir paskiau čia tvykusios Birutės Bilevičiūtės vardas. Atsimenate ją? Ar ji, turėdama gerai apmokamą mokslininkės darbą Vilniuje, bėgo čia vien dėl to, kad neapkentė komunistų?

Tai būtų tik dalis tiesos. Iš tikrųjų, ji bėgo pas savo mylimąjį, su kuriuo, jei neklystame, dabar yra sukūrusi šeimos židinį Kanadoje. Žodžiu, "sena meilė nerūdyja"...

Bet tai lygiai liečia ir tuos, kurie, kaip, pavyzdžiui, Varnas, Paprockienė ir Stukas, praeitą pavasarį ryžosi bent trumpam laikui atlankyti savo tėvų gimtąjį kraštą.

Tai nieko nuostabaus. Nuostabu ir net tragiška, kad šie trys ne Lietuvoje gimę lietuviai tegalėjo pamatyti tik tai, ką jiems okupantas leido pamatyti.

Mums rašo

Neseniai rašydamas Vienybėje (33 n.) spaudo problemomis, p. Meskauskas pacitavo buv. Lietuvos prezidento Smetonos nuomonę apie lietuvių spaudą ir lietuvių žurnalistus. Puvustam prezidentui lietuvių spauda atrodė per mažai lietuviška, per mažai ji domėjosi savo krašto gyvenimu ir per daug vietos skyrusi užsienio, anot prezidento, kartais visai nereikšmingiems dalykams.

Aple lietuvių žurnalistus Smetona buvo dar niekingesnės nuomonės. Girdi, kompetentingų žurnalistų dar labai nedaug teturime. Daugelis jų neišėję net vidutinio mokslo. Mažai jie svetimų kalbų temoka. Nedaug skaito, bet už tat daug rašo. Per daug ir greit rašydami pasiduoda tafaletui ir paviršutiniškumui. O žurnalistai turi būti aukštos ir plačios kultūros, kad galėtų tiksliai ir greitai orientuotis visose gyvenimo srityse ir inteligentiškai savo nuomonę suformuluoti.

Pacitavęs buv. prezidento lietuvių spaudą ir jos darbininkus niekinančią charakteristiką, p. Meskauskas nemano, kad prezidentas spaudą juodinės tyčia, norėdamas palaikyti spaudos cenzūrą, nes ne geresnės nuomonės apie lietuvių spaudą buvusi ir 1926 m. "kairiųjų" II Lietuvos kultūros kongreso priimta rezoliucija. Su tokia teigimu negalima sutikti. Kongreso rezoliucija, kaip jis besivadintų, vertintina tik

kaip minios nuotaikos vaisius. Kitaip tenka žiūrėti į paskiro asmens ir dar aukšto pareigūno iš anksto apgalvotą pareiškimą.

Prileiskim, kad A. Smetona buvo plačios ir aukštos kultūros žmogus ir puikus žurnalistas, betgi... Jis nei anoje lietuvių spaudoje charakteristikoje, nei kituose savo rašteluose nė puse žodžio neužsiminė, jog jis stekė ar bent norėjo geresnės lietuvių spaudoje, gabesnių ir geriau pasirėngusių žurnalistų. Išskyrus marmalų, jis nieko pozityvaus ta linkme nepadarė.

Jei kas dėl to suabejotų ar net šoktų pillaupsnimus "vadui" rašyti, tai turėtų prieš tai išsiaiškinti, bent, šiuos klausimus: (1) Ar A. Smetonos iniciatyva ar gal jo poveikio dėka buvo įsteigtas universitete žurnalistikos kursas, jei ne, tai gal buvo rengiami, nors tam tikrais laikotarpiais, aratinkami kursai žurnalistų praeigliui parengti? (2) Ar buvo bent kiek iš biudžeto skiriama pinigų žurnalistų parengimo reikalams, pav., nors tiek, kiek Egiptologijos katedrai ar kitam anachronizmui universitete mokyt? (3) Ar buvo duodama žurnalistikos mokslo stipendijoms lėšų nors tiek, kiek, pav., vargininkavimo pasispecializavimui?

T. Mažeika

Buv. liet. laikraščių rep.
New York, N. Y.

"Kultūravimas"

PRAREGĖJIMAS AR APAKIMAS?

Prieš pusmetį Metmenų žurnale pasirodė Algimanto Mackaus ir Jono Meko straipsniai sukėlė bolševikams vilčių, kad jaunoji karta, neįleidusi saknų Nepriklausomoje Lietuvoje ir nepritapusi čia, Amerikoje, krinta į jų glebį.

Prieš gerą pusmetį buvau pakviestas į jaunosios kartos METMENŲ žurnalo antrojo numerio krikštynas. Mat, žurnalas pasirodė retokai, todėl kiekvieną numerį vis iš naujo prisieina ir krikštyti. Į rankas gavau storą knygą, dvigubai ar net trigubai storenę už pirmąją. (Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo optinė apgavystė — antrasis numeris buvo atspausdintas ant žymiai storesnio popieriaus, todėl ir atrodė toks didelis, puslapių skaičiumi jis buvo tik 1/4 didesnis — 1 - 144, 2 - 192 psl.), Nepaisant mano ambicijos, pirmam pranešti apie kokį dėmesio verta įvykį, aš vis negalėjau prisiversti parašyti apie tą numerį. Negalėjau todėl, kad atvirai kalbant, buvau nusivylęs. Ne visu žurnalu, bet dviem pirmaisiais jo straipsniais, parašytais tokių dviejų autorių, kurie pirmame to paties žurnalo numeryje man padarė labai gerą įspūdį. Nerašyčiau ir dabar, jei tas žurnalo numeris nevirstu tam tikra prasme istoriniu — jis reiškia kultūrinio bendradarbiavimo — "kultūravimo" — su sovietine Lietuva pradžią.

Tiedu straipsniai tai Algimanto Mackaus "Ties nepriklausomybe ir ties žemėn neįaugusia karta" ir Jono Meko "Aš, Amerika, ir Lietuva." Algimantas Mackus pradeda Jono Aisčio žodžiais:

Vienas kraujo lašas būt tave nuplovęs, Bet varge jo vieno tu pasigedai — Nors stiprybę sėmėm išdidžios senovės, Liko netesėti mūsų pažadai... Vienų vienas žodis būt tave apgynęs, Bet varge jo vieno tu pasigedai, Nors visi žadėjom mirti už tėvynę, Liko netesėti mūsų pažadai.

Tose eilutėse Mackus įžiūri visą mūsų tragedijos esenciją — veiksmo, lygaus žodžių, stoka. Toliau Mackus cituoja Alfonso Nykų Niliūną:

Aš išdaviau tave! Seniai turėjau grįžti! Prie tavo kūno aš turėjau gyslom prisirišti Ir iki galo taip kovot su mirtimi.

Tose eilutėse, anot Mackaus, slypi visos mūsų išklydusios (ca 930 metų) generacijos dramos užuomazga.

Toliau A. Mackus, pats talentingas poetas, pasimeta prozoje ir užtvindo Metmenų

puslapius tiesos, fantazijos, demagogijos, pigaus patriotizmo ir neįtikėtinų prielaidų mišraine. Pavyzdžiui:

"Medaliais apkabinėtos krūtinės, dėmosteniškai gražbylios burnos nevisada įrodė esančio vertos Lietuvos žemdirbio pūslėto delno ir bent vieno iš tų, kurie kiekvieną rytą ir vakarą Karo muziejaus sodelyje sušaudytom rankom, bet nesušaudyta dvasia ir širdimi, vedusia juos į Radviliškio bei Širvintų laukus, pagarbiai kėlė ir leido savo kovos konsekrūtą vaisių — valstybės vėliavą. Būkime tikri: šie pilkieji vyrų, medinėm rankom ir medinėm kojom, pašaukti savosios žemės ginti, būtų bent išdidžiai, garbingai pralaimėję."

Zvilgterėjęs į Aušros laikus, Mindaugo ir Vytauto Lietuvai, Mackus nusileidžia į pokario Vokietiją:

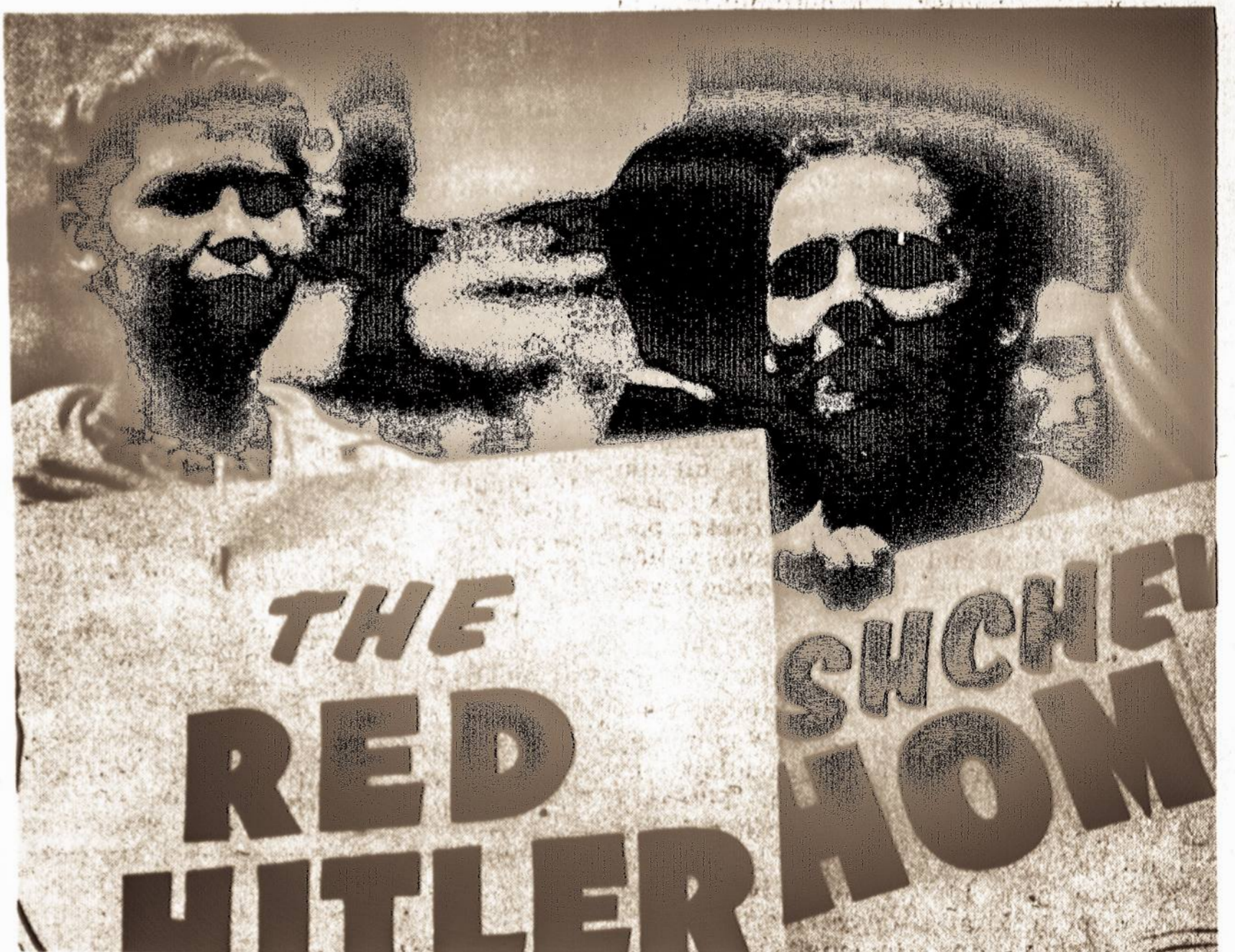
"susispietę stovyklose ir ten maitinami, lyg naminiai gyvuliai, kartais piktesnio, kartais malonesnio šeimnininko, netrukus pradėjom užmiršti tikrąją savo būseną. Pasijutome esą didesniais kankiniais už tuos, kurie pasiliko ten ir pagaliau... uždusę įkopėm aukštos tribūnos ir aukšto misijonieriškumo Medvėgalin, proleciūgėlių infliaciją šaukdami esą rautos ambasadoriai, kada, iš tikrųjų, ne vienas buvome valzbūnas."

Toks istorijos per savo prizmę perleidimas buvo reikalingas tam, kad pasakius, jog generacija, kuriai priklauso A. Mackus, gimusi Nepriklausomoje Lietuvoje, vaikystę praleidusi Vokietijoje ir subrendusi jau čia, Amerikoje, yra

"viena iš pačių dramatiškiausių visoje mūsų tautos istorijoje. Tai nelaiminga kryžkelės karta, neįaugusi į jokią žemę, sužalotai pergyvenusi gražiausią laiką — vaikystę, susidūrusi su kasdienybė greičiau negu paprastai susiduriama ir to susidūrimo pasėkoje per greitai pasenusi."

Ir toliau:
"Šios generacijos dramos priežastis yra tai, kad jina! buvo per jauna visomis šaknimis jaugti ten ir per mažai jauna visomis šaknimis jaugti čia."

Baigia Mackus visai pamaldžiai:
"Vasario šešioliktos šventė šiandieną nėra džiaugsmo. Veikiau susikaupimo ir

G. Peniko nuotr.

Kai Chruščiovos varo savo propagandą Jungtinėse Tautose, tūkstančiai demonstrantų įvairiose New Yorko vietose bando atskleisti jo tikrąjį veidą. Demonstracijose gausiai dalyvavo ir lietuviai. Nuotraukoje Laima Šileikytė (kairėje) ir Ligija Babarskaitė vieno piketo metu.

KIEKVIENA PARTIJA NORĖS VIS KITOKIOS LIETUVOS

BET BUS DIDELIS NUOŠIMTIS IR TOKIŲ, KURIE JOKIOS LIETUVOS NENORĖS...

Toliau Ekscelencija sako: mes nežinom, kokios Lietuvos norim ir ką šis žodis (laisvė) reiškia. Tarkim, kad sužinojom. Ir koks nors didis diplomatas ar politikas išdėsto tą mūsų norą Tautų Sąjungoj, Jungtinėse Tautose ar kaip kitaip jos besivadintų. Bet ar to jau gana? Iš patirties žinom, kad ne. Reikia, kad šią norą įmėtų jėga, atseit, kariuomenė arba tautos ryžtingumo valia, užsidedimas ir įkarštis. Bet, jei tuo sprendžiamuoju metu tėvynė bolševikų bus gerokai susilpninta ir apnaikinta, o mes išsivijoj būsime kažkokie neaiškūs, tik pusiau lietuviai, neapsisprendę — kas gi tada rems tą reikalą? Tuomet vyčių nė Šimučio su Grigaičiu neužtektų.

Nors nebus taip, kaip 1918 m., bet istorija iš tikro kartoja: juk nei teisingumas pakilo nei sąžinė paaštrėjo nei jautrumas žmogaus žmogui nei valstybės valstybei pagilėjo. Argi tikėsime, kad šių laikų arba ateities pasaulio tvarkytojai apie mus pasakys: "Šitie buvo mums labai lojalūs, net savo kalbos atsižadėję, vartoja dabar tik mūsų kalbą; už tai jiems ateities Europoj duokime geresnę vietą, nes jie verti."

Žinoma, reikia tikėtis ir beveik pareiškia tikėti, kad taip nebus ir tėvynėje lietuvių savo laisvei ginti užteks. Ypač dabar, kai čia vis dažniau girdima kapituliacijos gaida, tas pasitikėjimas turi virsti tikru tikėjimu. Bet kartu tarsi dar neatpalaiduoja ir mus nuo savo įnašo. "Reikalas spręsis" — tvirtina vyskupas. Aišku, kada nors spręsis. Bet prieš tai turėtų apsispręsti A. Liulevičius su savo draugais, na, ir pats vyskupas: kad, tai sprendžiamai vandaiai atėjus, Liulevičiams vėl nereiktų sakyti: "Broliau, nežinau"

Tačiau, juo tragiškiau ir baisiau darys ir spręsis (įskaitant ir atominį karą), juo stipriau

turime laikytis įsikabinę savo tautinio palikimo, nes pasaulio ir Europos statybai (remontui) vykstant, mes vis iš naujo esame užpilami griuvėsių dulėmis ir apmėtomi plytgaliais. Tarsi parodė trys iš eilės okupacijos, na, ir dabartinė tremtis, išauginusi nemažą skaičių politinių ir tautinių kviesingų.

Kad geriau paaiškėtų, ko mes norime, tai, anot vyskupo, pasitarkime ir pasiginčykime. Ši vadinama jo "sugestija" yra tokios pat rūšies kaulas, kaip pav. kas vyresnis, Lozoraitis ar Vliskas; kuri konstitucija galioja — seminė ar vėliau pakeistoji. Apsaugok, Viešpatie, vėl nuo tokių 10 su viršum metų trunkančių ginčų, kaip anuomet dėl gruodžio 17-tosios — ir vis tiek niekas nepaaiškėjo! tikra tik tai, kad kiekviena partija norės vis kitokios Lietuvos: krikščionys demokratai vienokios, liaudininkai kitokios, o dabar bus didelis nuošimtis ir tokių, kurie visai jokios nenorės...

Ir, visiems besiginčijant, darant visokias "sugestijas", vieni kitų "investigacijas", tas pats A. L-čius su savo "prasingo" veikimo jieškančiais draugais užgiedos tą patį, ką pastaraisiais keliais metais jau ne kartą girdėjome: "Jei jūs (vyresnieji) tarp savęs pešatės ir riejatės, tai jūs mums negerai. Mes su jumis nežalidžiame". Ir, kaip tos varlės, nuo kranto į kūdrą vienas po kito plūmpt plūmpt sušoks į tą neišvengiamą katilą", jausdami si pasitelksime ir prieš tautą ir prieš savo sąžinę.

Rezistencija

Vyskupo pasakymas, kad pasyvi rezistencija yra neaktualus ir neįdomus dalykas, yra neapmąstyta, nes, jeigu nesipriešini (veikliai ar neveikliai), tai sugyvenai arba sutinki.

Rezistencija nėra karas, jos pasyvumas ar aktyvumas priklauso nuo to, kas ir kur ją

vykdo. Pavergto krašto atsispyrimas okupantui vyksta vadinamam pogrindyje. Gi čia, laisvėje būdami, turim daugiau ir įspūdingesnių priemonių: galim mitinguoti, piketuoti, protestuoti, streikuoti, boikotuoti prieš raštiją ir propagandą, skleisti savąją ir t. t. Atsispyrimas, kad ir kaip lėtas jis būtų, jau yra didelis dalykas, nes jis rodo tam tikros žmonių dalies nusiteikimus ir pasiryžimą.

Ką, rodos, galėjo reikėti prieš cezarių ir jų geležinių legijonų valdomą Romos imperiją tas iš karto negausus pirmųjų krikščionių būrelis, besislapstęs katakombose. Ar jie turėjo "realių" pasipriešinimo priemonių ar "konkrečių" užsimojimų? Juos siejo tik viena, aiški ir stipri iki užsispyrimo idėja: be jokių nuolaidų mes atmetam jūsų stabus! Jų atsispyrimas buvo "neveiklus", bet jis laimėjo. O kai žmonės jungia viena bendra idėja — iš čia ir vienybė: bendrai idėjai siekti gimsta bendras ir drausmingas planas, kurio nūn pasigenda vyskupas V. Brizgys.

Mūsų tautiečiai tėvynėje dar vis slaptai priešinas. Ir žiūrėkit, kaip mes tuo gėrimės ir didžiuojamės. Nerasime lietuviško laikraščio, kur to minėtų. Jei jiems ten aktualu ir svarbu, kodėl gi čia mums turėtų būti priešingai? Juk mes čia turime sąlygų bei priemonių ir atviriau spirtis.

Bet, man rodos, A. L-čiaus su vyskupu norėta pasakyti, kad rezistencija yra nepatogus ir gal net pavojingas dalykas. Net ir šiame krašte tokia nuotaika vis plėsis, jei šios šalies galvos eis toliau ir giliau sambūvio su priešu kryptimi. Bet, vengiant šio nepatogumo, jau nepritiktų švaistyti "erdvės, saulės ir oro" šūkius.

Erdvės yra arų karalystė, o ne saugiai savo kriauklelyje tūnančių sraigčių!

(Bus daugiau)

Praregėjimas...

(Atkelta iš 4 psl.)

rimities. Susikaupimas bei rimitis tebūnie mūmyste tikri, teesie nemeluoti. Mūsų dalis, neišlikianti sąmoningais lietuvišais teišlieka, jeigu tada tebegalima, sąmoningais žmonėmis. Nieko nėra mažiau simpatingo, kaip jaunas žmogus, demonstruoją prisitaikytą, netikrą fasadą...

Kaip tik dėlto tas straipsnis man nepariko. Jame trūko nuoširdumo, po tariamai istoriniu fasadu dangstosi tik stiprus savęs gailėjimasis.

Iš Jono Meko rašinio "Aš, Amerika, ir Lietuva" — paantraštie: "pervertinimas ir išpažintis" — paaiški, kad autorius tariasi esąs pranašas:

"Aš sakau: mano pareiga yra tikrai priminti, kur mūsų tremtinija stovi, priminti, kad ji jau nei tikrai savimi besisiejoja, nei gi jai žmogus bendrai labai berūpi. Tik priminti, kad jos dienos vis tiek jau suskaitytos, kad jos inercija jau eina tik per paskutines spazmas — kad ji tik gailėsio, tik laidotuvių gėlių, gal būt, net rožių, verta. De mortibus sut bene aut nihil."

Bet prieš tai to lotyniško pamokymo, kad apie mirusius kalbėk arba gerai arba nieko, Jonas Mekas nepaiso, išliedamas savo tulžį prieš įvairius kasdieninius reiškinius. Taip, pavyzdžiui, jis cituoja 1959 m. birželio 12 d. VIENYBĖ, kur buvusi New Yorko burmistro nuotrauka, padaryta jam įteikiant vengrų laisvės vėliavą, slapta išgabentą iš Vengrijos po revoliucijos.

Piktinasi pranašas Mekas:

"...vėliava — koks išjuokimas, tragedija, farsas — įteikiama Wagneriui, New Yorko burmistrui, su nuolankiom šypsenom, lyg Wagneris būtų Tikrasis Laisvės Kovotojas, Laisvės Draugas, lyg tai jis kada nors būtų daug ir tikrai galvojęs apie juos ir jų kraują, lyg tai jam tikrai rūpėtų. Kraujuotą vėliavą New Yorko biznieriui! Kaip galima viską sumaišyti: laisvę, savigarbą, idealus, brolių kraują ir besišypsantį New Yorko biznierių!"

Bet pats Mekas irgi viską sumaišo. Ir J. Kėdainio arklinio statulą, apie kurią išsivijos spaudoje buvę netinkamai

atsiliepta (apie tai dar vėliau), ir milijonus ūkininkų, kurie mirė Stalino kalėjimuose ne už laisvę, bet tik už savo nuosavybę, atseit už "materializmą, apie kurį visi šventieji, visos religijos ir visi poetai yra daug kartų... pakartotinai ir pakartotinai įspėję." Prideda į bendrą košę ir dypukus, kurių nei tremtis, nei koncentracijos mokyklos nepraturtino ir neprabudino ir nesukėlė jų jautresnių, tragiškesnių žmogiškųjų jausmų.

Europa ir Amerika Mekui jau yra gyvi lavonai; o kaip su Lietuva? Naujoji Lietuva — samprotauja pranašas Mekas — dabar spiauna lauk Smetonos ir Stalino generacijos. "Iš vidaus, lėtai, bet be atvangos ir negaltingai." Matai, koks estetiškas užsiėmimas!

Kam ta mišrainė buvo reikalinga? O gi tam, kad pasakius:

"Šiandieną, kada žmogus labiau negu bet kada yra aprėptas mirštančių, desperatiškų politinių ir biurokratiškų diktatūrų tinklių, reguliuojančių kiekvieną jo pasisukimą — žmogus ne negyvai humanistinių principų kodeksais išliks gyvas, bet dinamiška akcija, nuolatinis pervertinimas, abejojimu, anarchija, spontaniškumu."

Kad "laikai ir papročiai keičiasi" — tai jau buvo pastebėję senovės romėnai prieš porą tūkstančių metų, bet mūsų pranašui Mekui atrodo, kad tik jis vienas dabar tai sužinojo. Užtat, anot jo:

"... naujoji generacija, viso pasaulio naujoji generacija, turės valyti ir šluoti ir plauti, ir deginti — kiek daug purvo, kiek daug drumzlių ji yra paveldėjusi, drumzles, ir purvą, ir nusikaltimus, ir kvailumą visų septynioliasdešimt ir septynių kartų."

Kai bolševikai Lietuvoje gavo tokį besiblaškantį Metmenų numerį, jie nutarė, kad iš jo galima bus padaryti šį tą savo naudai, išnaudoti tą mūsų ir Lietuvoje gyvenančių, per 77 kartas įgytą kvailumą. TIESOJE pasirodė tų straipsnių įvertinimas antrašte: PRAREGĖJIMAS.

Kitame numeryje:
BOLŠEVIKINIAI METMENYS

Nikitos tūzas...

(Atkelta iš 1 psl.)

sakymą palaikyti Chruščiovą. Jų tikslas drumstame tarptautinių santykių vandenyne galima daugiau prisigaudyti sau žuvis.

Grįžtant prie paties Assuano — mažo miesto 934 kl. į pietus nuo Egipto sostinės Kairo — tenka pasakyti, kad to milžiniško tvenkimo idėja yra ne pačių egiptiečių ir ne rusų, bet... vieno vokiečio — Rudi Staerker.

Pirmą realų projektą padarė minėtas vokiečis Rudi Staerker, kuris Egipto sostinėje atstovavo įvairias vokiečių firmas. Jis sugalvojo, kad vokiečių firmos turėtų ilgems metams užsakyti, jei egiptiečiai pasiryžtų tokį tvenkinį statyti. Jis savo projektų sudomino ir vokiečių firmas kurios savo keliu paskyrė jam milijonus markių moksliniam tyrimėjimams. 1952 lapkričio 14 d. Staerker savo kruopščiai išdirbtą planą įteikė Egipto valdovams — karininkų klikai su pulk. Nasseriu priešakyje. Tie iš karto juo susižavėjo ir jo įvykdome išžiūrėjo savo režimo prasmę. Projektas numatė 200 metr. aukščio tvenkinį, kuris sudarytų net 600 km ilgio jūrą ir leistų veikti didžiausiai pasaulio elektros jėgainei, 10 milijardų kv. val. per metus pajėgumo. Projekta įvykdžius, visos Egipto bėdos išspręstų vienu mostu. Išspręstus techniškai problemas — žemę, pavyz-

džiui, reiktų kasti irgi 200 metr. gilyn, kad pasiekus tvirtą pagrindą tvenkimui, liko dar viena svarbi problema — finansavimas. Vokiečių firmos, aišku, negalėjo pasitiktėti Egipto vyriausybe, jos reikalavo savo vyriausybės garantijų, o toji žvalgėsi į Washingtoną. Tuo laiku, kaip atsimename, Egiptas pateko į pasaulio politikos verpeto centrą. Norėdamas suvaldyti Nasserį velionis J. F. Dulles uždarė jam visus kreditus, Nasseris atsakė Suez kanalo nacionalizacija, ją sekė britų, prancūzų ir izraelitų karinė akcija, kurią vėl Washingtonas privertė nutraukti. Nasseris kreipėsi pagalbos į Kremlį ir susilaukė ginklų bei grasinimų raketom bombarduoti Londoną ir Paryžių. Kai Washingtonas pasipiktinęs Nasseriu nesirengė atnaujinti tarptautinių pasitarimų dėl Assuano tvenkinio finansavimo, sovietai pasiūlė vokiečių projektą įvykdyti kiek paprasčiau ir už tat pigiau, skaitydami už savo paskolą tik 2,5 nuošimčius, kai vakarai kalbėjo apie šešis. Statyba prasidėjo. Neklaužada Nasseris dabar New Yorke ir jį priima pats prezidentas Eisenhoweris. Nesunku suprasti, kad Nasseris nori išnaudoti amerikiečių — sovietų nesantaiką savo naudai. Juo sekti nori ir kiti naujų valstybių valdovai.

Nepamirškite atnaujinti
Vienybės prenumeratą!

LIETUVIAI PAVEIKSLUOSE

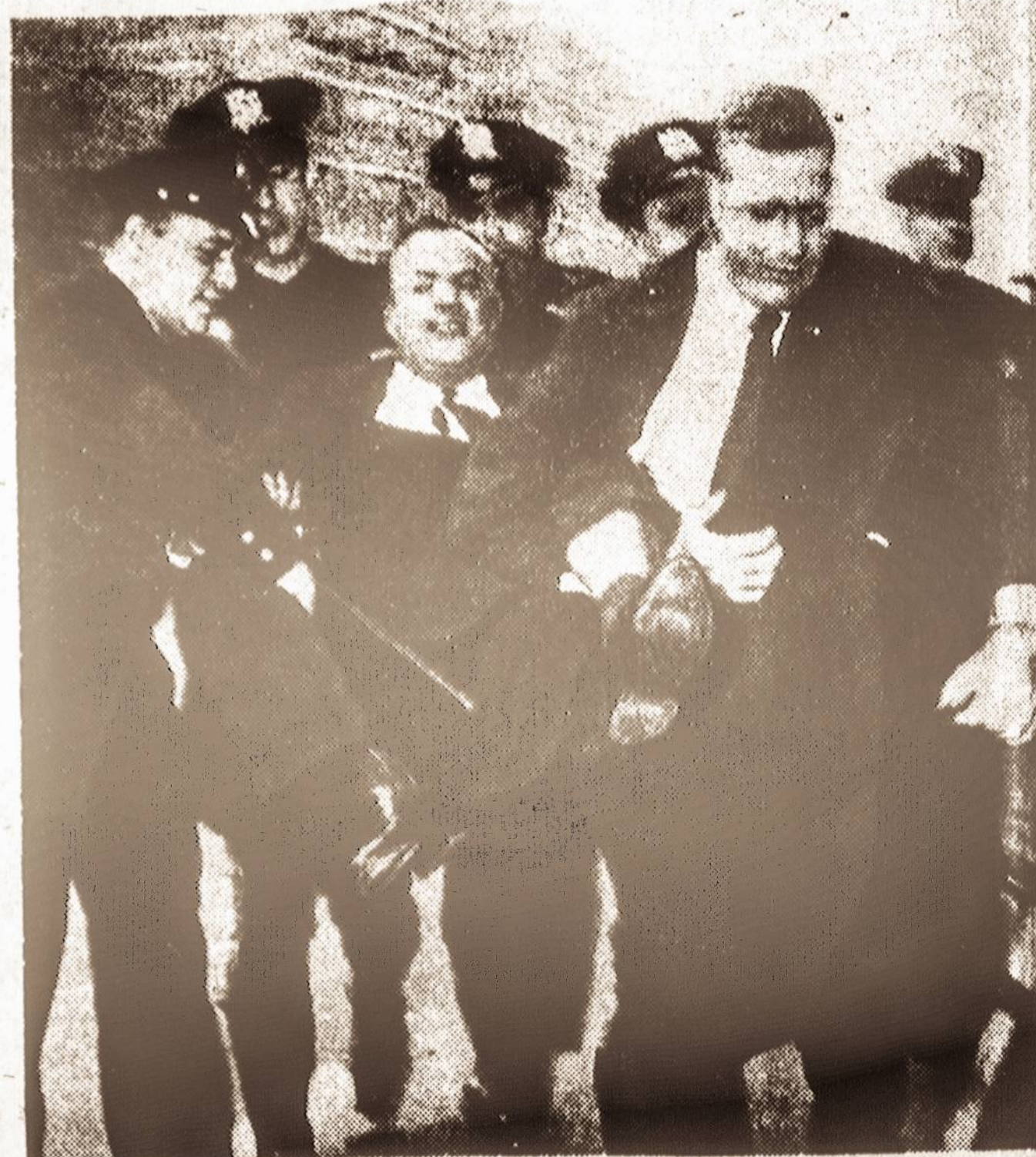
RŪTA LEE-KILMONYTĖ (dešinėje) operetėje "Show Boat", kuri šiuo metu statoma Los Angeles, Kalifornijoje. Rūta Lee, "Ellie" rolėje nuotraukoje matoma su kitais žymesniais operetės dalyviais: aktorė Helen Raymond - "Parthy Ann" vaidmenyje ir filmų aktorius Joe E. Brown, kaip "Cap'n Andy".

VIRSUJE: Tuo tarpu kai Kęstutis Miklas su ištiestomis rankomis pasitinka iš Lietuvos atskridusią savo motiną Aleksandrą Miklaševičienę ir seserį Ireną Miklaševičiūtę Idlewilde aerodrome, tai...

Povilas ir Ona Litvaičiai, ilgamečiai Vienybės skaitytojai ir rėmėjai, neseniai Brooklyne, artimųjų bei draugų tarpe, minėję savo vedybinio gyvenimo auksinę sukaktį.
J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

... Nev Yorko policininkai nešė neša Mykolą Budrecką, mėginusį prieiti prie Chruščiovo ir paprašyti išleisti iš Lietuvos jo žmoną ir sūnų...
DEŠINĖJE: Jungtinių Tautų dangoraižio papėdėje... šią savaitę...
V. Mazello nuotr.

Kaip jau buvo pranešta, praeitą savaitę iš Lietuvos atskrido Aleksandra Miklaševičienė ir jos duktė Irena Miklaševičiūtė - Oparinienė su septynių metų dukrele Violeta. Nuotraukoje: Kęstutis ir Henrikas Miklai su artimaisiais bei draugais pasitinka motiną ir seserį, tik ką išlipusias iš lėktuvo Idlewilde aerodrome. Atvykusios, tuojau buvo apdovanotos gėlėmis ir... lėle.

KARYS

Lietuvos Nepriklausomybės tęstinumo simbolis švenčia savo dešimtmetį Amerikoje

S. m. lapkričio mėn. sukanka 10 metų, kai Jungtinėse Valstybėse buvo atgaivintas Karys.

Kario pirmosios dienos slekia Lietuvos nepriklausomybės karus. Kariams leisti laikraštį mintis kilo 1919 m. sausio mėn. pabaigoje. Krašto apsaugos viceministeris karininkas S. Zaskevičius pasiūlytė Krašto Apsaugos Ministerijos Literatūros Skyriaus viršininką karininką P. Rusecką ir pareiškė savo nusistatymą leisti kariams dienraštį. Tačiau su viceministerio nuomone nesutiko kiti, nes jautė, kad dienraščiui truks bendradarbių. Laikraščio leidimo reikalas buvo atidėtas.

Tuo metu pasiūlymė kariams laikraštį leisti Karių Prietelių Draugija, kuriai pirmininkavo Karo kapellonas kun. Bumša. Karininkams tai nepatiko; kad civiliai kištųsi į karių reikalus, ir šis užsimojimas atriko.

Pagaliau Literatūros Skyriaus viršininkas karininkas P. Ruseckas karių laikraščio reikalą išdėstė krašto apsaugos ministeriui karininkui A. Merklui. Šis pritarė ir 1919 m. gegužės 22 d. buvo išleistas pirmasis Kariškųjų Žodžio numeris. Buvo leidžiamas kas savaitę. Savaitiniu išbuvo visą laiką. Tik 1939 – 1940 m., karui prasidėjus, kurį laiką buvo leidžiamas tris kartus per savaitę.

Patį pirmąjį Kariškųjų Žodžio numerį suredaguavo karininkas Petras Ruseckas. Toliau redaguoti perdavė karininkui Vytautui Steponaičiui. Nuo pat 1919 m. gegužės mėn. iki šių dienų Kariškųjų Žodį – Karį redagavo šie asmenys: Petras Ruseckas (jo likimo nežinau), Vytautas Steponaitis (miręs Kaune antrosios bolševikų okupacijos metu), Jonas M. Laurinaitis (dabar gyvena Jungtinėse Valstybėse), Kazys Kepalas (gyvena JAV), Juozas Petrėnas (gyvena JAV), Z. Kuzmickas (jo likimo nežinau), Antanas Majus (gyv. Argentijoje), Juozas Tomkus (bolševikų nužudytas 1940 m. Kauno sunkių darbų kalėjime), Romualdas Burokas (miręs antrosios bolševikų okupacijos metu), Tadas Sakmanas (rodos, miręs), Stanislovas Kulzinas (miręs Vokiečių okupacijos metu), Juozas Balčiūnas – Juozas Svalstas (gyv. JAV), Petras Jakštas (liko Lietuvoje. Dabar jo likimas nežinomas), Simas Urbonas (gyv. JAV, Domas Penikas (gyv. JAV) ir dabar redaguoja Zigmas Raulinaitis. 1919 – 1940 m. būvyje Karį leido Krašto Apsaugos Ministerija.

1920 m. lietuviams Vilnių atgavus, Kariškųjų Žodžio Nr. 39 (71) spalio 2 d. buvo išleistas Vilniuje. Lenkams Vilnių pagrobus, Kariškųjų Žodis vėl persikėlė į Kauną.

1920 m. spalio 18 d. išleistas Nr. 41 (73) jau Kazio vardu. Eilinis numeris pažymėtas ne Nr. 1, bet sekantis Kariškųjų Žodžio numeris, kadangi vardo pakeitimas padarytas tik kalbos sumetimais. Pats laikraštis lieka tas pats. Mar, tuo laiku mūsų kalbininkų buvo paraikintas žodis "kariškis" ir jo vietoje kariuomenėje pradėtas vartoti "karys."

Karys išgyveno visokių laikų, ir gana sunkių. Buvo sumenkęs net iki silpnokų puslapių. 1926 – 1927 m., buvo spausdinama tik apie

ZIGMAS RAULINAITIS, dabartinis Kario redaktorius.

1100 – 1200 egz. Nuo 1928 m. pradėjo augti ir puslapių ir egzempliorių skaičiu – mi. Pradėjo Karį išrašydinti į visas pradžios, vidurines ir aukštesnes mokyklas. Pagaliau ir visuomenė pradėjo išrašydinti.

Kario žydėjimo laikotarpis atėjo, jį redaguojant kpt. S. Urbonui ir kariuomenės štabo spaudos ir Svetimo Skyriaus viršininku esant plk. Juozui Šaraukui. Šių asmenų dėka Karys liko pats gražiausias lietuvių žurnalas, giliauspaude spausdinamas, Karį į kalmas savo artimiesiems išrašydavo patys kariai. Be to, išėję į atsargą kariai ir jaunimas išrašydavo Karį. Tuo būdu 1940 m. spausdindavo Kario 33,000 egz.

Rusams okupavus Lietuvą, 1940 m. liepos 5 d. Karys buvo uždarytas. Liepos 13 d. pradėjo leisti Karių Tiesą. Bet neilgai ir ji ėjo. Vietoj jos pradėjo leisti Raudonarmietį.

1941 m. vokiečiams užėmus Lietuvą, kpt. S. Urbonas dar tą pačią vasarą pradėjo rūpintis atgaivinti Karį. Pradėjo daryti žygius pas vokiečius. Prašymas ėjo per Vilnių, Kauną, Rygą iki Berlyno. Prieš Kalėdas buvo gautas leidimas ir 1941 m. Kalėdoms išėjo atgaivinto Kario Nr. 1. Buvo leidžiamas kas savaitę Vilniuje iki 1944 m. liepos mėn. Buvo leidžiamas nebe žurnalo, bet laikraščio formato. Daugiausia buvo spausdinama po 60,000 egz. Dėl tiek gaudavo popieriaus. Visus egzempliorius išpirkdavo. Kurį laiką buvo gauta popieriaus 80,000 egz., ir tuomet visus išpirkdavo. Lietuviai į Karį žiūrėdavo, kaip į Nepriklausomybės tęsinio simbolį.

Kariui teko slaptomis vesti kovą su vokiečių užgaidomis. Daugelis dalykų praedavo ir be vokiečių cenzūros leidimo. Turėjo dvi cenzūras. Vilniaus karo kome-

dantūros ir Kaune SS policijos. Karo komendantūra nebuvo priekabi. Tikrino tik kariniu atžvilgiu. Labai maža nubraukdavo. Rudoji nacių kauniškė cenzūra buvo piktesnė. Tikrino politiniu atžvilgiu. Daug išbraukdavo sakinių, ypač daug eilėraščių, nes mūsų poetai reikėdavo Nepriklausomybės idėjas.

Redakcija turėdavo atsargoje cenzūros leisti eilėraščių. Daug kartų pasitaikydavo, kad su cenzūros išbrauktais eilėraščiais būdavo išspausdinta apie 40,000 egz., o likusius 20,000 egz. išspausdindavo su cenzūros leistais eilėraščiais. Kad vokiečių akis nepastebėtų, su cenzūros išbrauktais raštais Karys būdavo išsiuntinėjamas karlams, į mažesnius miestus ir kalmas, o su cenzūros leistais į Vilnių ir Kauną.

Pasitraukus iš Lietuvos, kpt. S. Urbonas 1944 m. vėl jį atgaivino Vokietijoje. Buvo spausdinamas Berlyne, o nuo 1945 m. vasario mėn. iki Velykų Veimare.

Europoje miręs Karys, vėl atgijo Jungtinėse Amerikos Valstybėse. 1950 m. rudenį St. Butkus ir Aug. Astrauskas nuvyko paš kpt. S. Urboną į Great Neck, N. Y., kur tuomet jis gyveno, ir pasiūlė Lapkričio 23 d. proga išleisti vienkartinį Kario numerį. Kpt. Urbonas mielai vėl gribėsi senojo darbo. Butkus ir Astrauskas buvo nuomonės Karį leisti keturis kartus per metus; Vasario 16 d., Birželio mėn. liudnių išvežimo įvykių paminėjimui. Rugsėjo 8 d. Tautos šventės proga ir Lapkričio 23 d.; Lietuvos kariuomenės šventės proga.

Kpt. S. Urbonas buvo kitos nuomonės. Jis pradėjo leisti kas mėnuo. Tokiu tebeina ir iki šiol. Kurį laiką paredavogaus, kpt. Urbonas susirgo. Toliau jį redagavo ir leido D. Penikas. Kiek pasveikęs kpt. Urbonas vėl pradėjo redaguoti, bet išleidęs vieną numerį, vėl susirgo ir toliau Karį redaguoti perėmė kpt. Z. Raulinaitis.

Karys leidžiamas Brooklyne (N. 3). Jo leidėju yra L. V. S. Ramovė New Yorko skyrius. Vokiečių okupacijos metu Kario leidėju buvo laikomas Lietuvių Savisaugos dalinių štabas.

St. Širvys

DABARTINIS CARE VEIKIMAS

Neseniai Washingtonė įvyko CARE organizacijos metinis direktorių susirinkimas, kuriame teko ir man dalyvauti.

CARE veikia dar 27 šalyse, taip pat Jugoslavijoje ir Lenkijoje. Šalpa gėrybėmis ir pinigais per 1959/60 (nuo liepos 1 iki liepos

1 d.) išleista \$39,931,244.00. Nuo išsikūrimo, per penkiolika metų, CARE šalpos reikalams išleido \$366,000,000. Per praėjusius metus iš Amerikos visuomenės gauta pinigais \$9,279,755.00. Didžiausią pajamų sumą sudarė gaunamas iš Amerikos valdžios malstas; per

REIKIA REGISTRUOTIS

JAV prezidento, kongreso ir kitų pareigūnų rinkimai įvyks lapkr. 8 d. Balsuoti turi teisę visi Jung. Valst. piliečiai nuo 21 metų amžiaus.

Tačiau turi būti užsiregistravę balsuoti. Kai kuriose valstybėse turi registruotis prieš kiekvienus rinkimus, o kai kuriose nuolatinė (permanent) registracija.

New York valstybėje daugumoj apskričių yra nuolatinė registracija. Nuolatinę registracija turi

ir visi penki New York miesto apskrčiai. Tačiau registracija New York'e tęsis visą savaitę: nuo spalio 10 iki 14 vakarais nuo 5:30 iki 10:30, šeštadienį (spalio 14) nuo 7 val. ryto iki 10:30 vakare.

Registruojamasi tose pačiose vietose, kur vyksta balsavimai. Reikia eiti į artimiausią mokyklą. Policija ar rinkimų komisijos nariai pasakys, kur randasi jūsų rinkiminis distriktas. D. Klinga
Kings Apskr. K-to narys (Rep.)

praėjusius metus buvo gauta už \$21,690,757.

Šių metų pradžioj CARE veikla Vokietijoje buvo sustabdyta, bet palikta Vakarų Berlyne.

Uždarius CARE misiją Vakarų Vokietijoje, susidarė likutis (\$25,000). Pasiūliau šią sumą skirti tame krašte esantiems pabėgėliams, jų įkurdinimo reikalams; mano siūlymas buvo priimtas. Tuo būdu BALF skyrius Miunchene gaus \$5,000, arba DM 21,000, – lietuvių pabėgėlių šeimų įkurdinimo reikalams. Mūsų igaliojtinis Miunchene jau paruošė šeimų sąrašus ir įteikė CARE centrui.

Paramą CARE daugiausia gauna iš paskirų asmenų mažomis sumomis. Iš korporacijų gauna šimtais tūkstančių. Visą trečdalį gaunanų aukų skiriama įkurdinimo reikalams.

Kan. Dr. J. B. Končius
Balfo Pirmininkas

Vieno ekskursanto įspūdžiai iš Lietuvos

Vienas ekskursantas laiške savo pažįstamui rašo apie patirtus įspūdžius Lietuvoje.

Mūsų grupė, rašo jis, susidėjo iš 28 asmenų — vyrų ir moterų. Iš Maskvos atskridome į Vilnių šeštadienio vakare. Mus pasitiko tarybiniai pareigūnai su Rotomskiu priešakyje ir didelis būrys merginų pasipuošusių tautiškais rūbais, kurios įteikė visiems ekskursantams po glėbį gėlių. Po kalbų ir sveikinimų mus nuvezė į viešbutį. Čionai paskirstė kambarius ir pakvietė vakarienės. Stalai buvo apkrauti įvairiais valgiais ir gėrimais. Vėl prasidėjo kalbos ir sveikinimai. Tarybiniai pareigūnai kvietė eiti ir žiūrėti, kas yra gero ir kas blogo. Esą, pas mus dar yra trūkumų, bet mes stengiamės tai pašalinti, ir jūs tai patys pamatysite.

Sekmadienio rytą, rašo jis, po pusryčių vadovai patarė apžiūrėti Vilniaus miestą. Išvykstant iš viešbučio atsirado ir Tarybinės Lietuvos valdžios pirmininkas Justas Paleckis. Pasisveikinęs su visais, paklausė:

— Tai kur važiuojat? Ar miesto apžiūrėti? Jei taip, tai ir aš kartu su jumis važiuosiu, pasakė Paleckis.

Gedimino kalne

Pirmiausiai nuvažiavome apžiūrėti Gedimino pilies. Iš autobuso išlipome prie katedros bažnyčios

ir ėjome į kalną pėsti. Kai kurie greit pailso, atsisėdo ant suoločių ir ten pasiliko. Aš gi su kitais užlipau į kalno viršų. Čia radome būrį darbininkų, kurie remontuoja pilį, joje bus įrengtas muziejus. Milicininkas nenorėjo mus leisti vidun, bet Justas Paleckis paaiškino, kad esame Amerikos lietuviai turistai, tada leido. Užlipome į pilies bokštą, iš čia Vilnius matėsi kaip ant delno. Kartu su mumis dalyvavo Rotomskis, J. Paleckis ir jaunas istorikas Merkys, kuris trumpai moka aiškinti istoriškus faktus.

Į gimtuosius namus

Vieną vakarą vadovai pranešė, kad rytojauš dieną galėsime vykti pas savo gimines. Mūsų buvo dvi grupės: čikagiečių ir niujorkiečių. Pirmoji grupė jau svečiavosi pas savo gimines, antroji — buvo dar Vilniuje. Liepė po trijų dienų visiems susirinkti Kaune. Kai kurie protestavo, kad pirmoji grupė daugiau laiko turi svečiuotis negu pirmoji. Tačiau pakeitimo nedarė.

Kadangi mes buvo trys iš Varėnos rajono, tai mums davė automobilį važiuoti į Varėną geras. Varėnoje, prie rajoninio namo, pasitiko pareigūnai, kurie pasistūlė mus nuvesti į kaimus. Vienas vyko į Merkinę, kitas į Musteiką, o moteris — į Jononis.

Visus tris automobiliu nuvezė į Merkinę. Merkinės miestelis dar po karo neatstatytas, iš Merkinės į Musteiką vežė nedideliu sunkvežimio. Buvo ir palydovas. Pradžioje kelias buvo geras, bet nuo Kašėtų iki Marcinkonių blogas, duobėtas. Galop privažiavome mano gimtinę. Kaimo vaizdas iš pagrindų pasikeitęs. Daržai užsodinti bulvėmis. Prie upės tilto, kur prieš 48 metus stovėjo vienas kryžius, dabar stovi trys. Susiradau ir tą vietą, kur savo jaunystę praleidau. Pirkia palikau dviejų galų, radau mažą trobelę. Čia gyvena mano dėdė, tėvo brolis. Kadangi buvo pati darbymetė — vieni šienavo, kiti grybavo ir uogavo, tai kaimo mažai žmonių buvo. Kai sužinojo, kad aš atvažiavau kaimynai rinkosi pasižiūrėti "ono" amerikono. Man nebuvo kada klausinėti jų, o jie manęs klausė apie Ameriką ir savo gimines čia gyvenančias.

Tas laikas taip greit bėgė ir, be to, oras buvo prastas — lijo, niekur negalima buvo išeiti ir pasižiūrėti gimtinės.

Senukas dėdė mane gerai vaišino. Stalas buvo apkrautas įvairiais valgiais ir netrūko gėrimo. Dabar jie nebadauja. Pirmiau buvo alkanai ir trūko drabužių. O kai siautė banditų (?) gaujos, daug žmonių nekaltai nukentėjo ir daug nužudytų buvo. Dabar jau nesigirdi to. Žmonės meldžiasi, kad tik kito

karo nebūtų. Gyvenimas eina vis gėryn. Žinoma, trūkumų dar yra, bet ar galima geriau tikėtis po tokio didelio karo.

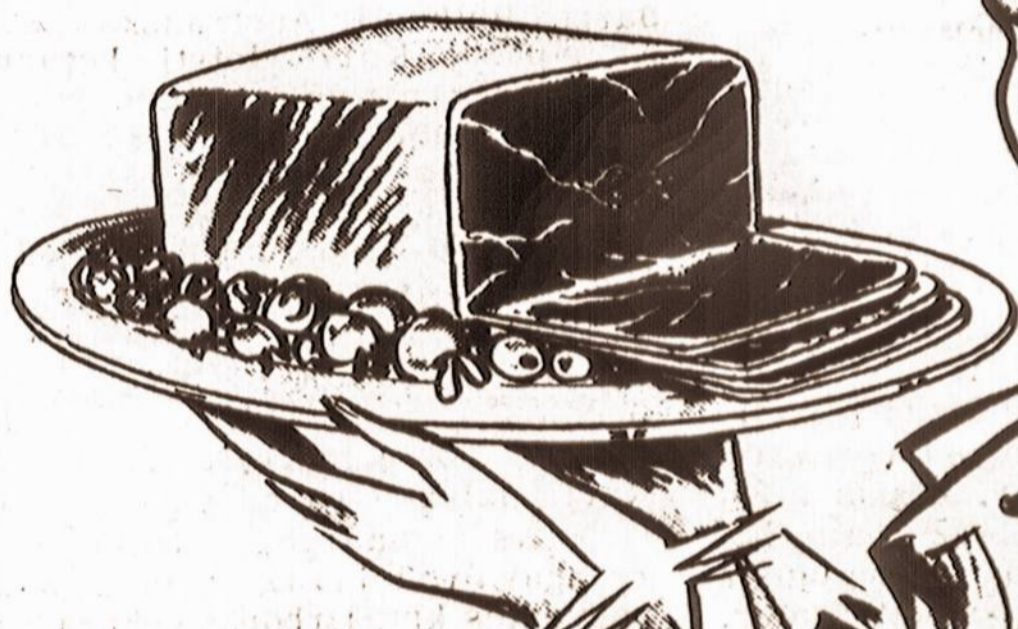
Nuosavybė

Kaimiečiai savo žemės neturi. Jų laukai apžėlę miškais. Namai ir kiti trobėsiai yra jų nuosavybė, taip pat žemė aplink trobesius. Čia jie sodina bulves, daržoves ir kitokius augalus. Nors buvo jau liepos mėnuo, bet mano dėdė dar valgė pernykštes bulves. Kluone tebebuvo krūva bulvių. Tai matyt, kad nemažai bulvių prikasama iš tų sklypelių.

Pavyzdžiui, pusbrolis turi vieną karvę ir dvi kiaules augina žemai. Dėdė turi arklių ir dvi karves, augina veršiuoką ir kiaušinių laiką. Vištų galima laikyti kiek tik norima.

Čia žmonės užsidirba pinigų už grybus ir uogas. Perka ne tik baravykus, bet ir lepeškas (voveruškas). Nupirkę, specialiaame katile pavirina, o paskui deda į dideles medines statines ir apipila druska. Vėliau siunčia į Vilnių, ten jos konservuojamos ir atiduodamos krautuvėms. Pirmiau tą geltoną auksą, sako jis, ėdė ožkos ir avys, o dabar už jį gauna šimtus rublių. Iš šių trumpų pasakojimų galima susidaryti apytikrą vaizdą apie komunistų įsteigto rojus gyvenimą Lietuvoje. J. M.

Skanaus!

Kasdien JOSŲ NAMUOSE

gali būti šventiškos vaišės, jei patieksite IMPORTUOTO LENKISKO KUMPIO, įvairiai pagaminto . . .

- Garsus visur pasaulyje KUMPIS iš LENKIJOS telkia didžiausio pasitenkinimo, nes jis be kaulų, neriebus ir be drėbučių, nieko nereikia išmesti, ypač liesas, minkštas, švelnus, sultingas, jau paruoštas valgymui — iš viso KUMPIS iš LENKIJOS nepalyginamo skonio ir labai EKONOMISKAS.

- IMPORTUOTAS iš LENKIJOS KUMPIS šiuo metu gaunamas mažomis, šeimai tinkančiomis; trijų — keturių — ir penkių svarų dėžutėmis.

- Apsipirkdami nepamirškite apsirūpinti IMPORTUOTU iš LENKIJOS KUMPIU taip, kad visada turėtumėte namie pakankamą šio SKANESTO kiekį iš SENOJO PASAULIO!

- Visada reikalaukite kumpių iš Lenkijos

TIKRIEJI mėsos gaminiai iš Lenkijos turi etiketę
ATALANTA — KRAKUS — TALA
su parašu "PRODUCT OF POLAND"

1860 ŠVENČIAME ŠIMTAMETINĮ JUBILĖJŲ 1960

PASKUTINIŲ NUTARIMŲ
IŠMOKAMI DIVIDENDAI **3 3/4%** I. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2% reguliaraus plus 1/4% specialaus).

3 1/2% per metus Regularus metu
ketvirčio dividendas

Nuo DEPOZITO DIFNOS
Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Uželkite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

THE
KINGS COUNTY
SAVINGS BANK
A MUTUAL BANK

"...kur jūsų pinigai tarnauja tik JUMS!"
BROOKLYN, NEW YORK

Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Nuo pirm. iki penktadienio
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v.
P. Resident 3-7000

Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Avenue
Nuo antr. iki penkt.
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v.
STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIAI GYVENTOJAI

WOODHAVENE, OZONE PARK, RICHMOND HILL IR
GLENDALE, ATSIMINKITE

JOHN J. TORMEY

DEMOKRATŲ KANDIDATĄ Į STATE ASSEMBLY IŠ 13 A-D

INDORSUOJA

LIFTUVIŲ PILIEČIŲ KOMITETAS
GERESNEI VALDŽIAI

Balsuokite Lapkričio 8 dieną

PARDUODAMA SENIAI ISTEIGTA ALAUS
distribucijos ir vaisingumo gamybos įmonė. Visi automatiškai įtaisyti ir pakankamai medžiagos. Trys vyrai gali operuoti. Tik atsakingi ir suinteresuoti asmenys priyalo kreiptis. Kitiems nepatartina.
BEN KRALIK
93 WARWICK STREET NEWARK, N. J.
Tel. MARKET 2-5270

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA ISTEIGTA 1924 M.
Schuyler Savings & Loan
ASSOCIATION OF KEARNY, NEW JERSEY
Nuo 1960 m. liepos 1 d. už sutaupas moka
4%
Be to, duoda paskolas namams, išrašo pašto perlaidas (money orderius), taupo pinigus Kalėdų šventėms (X-mas Club), skolina pinigus taupytojams, priima mokesčius už elektrą ir gazą.
Federal Savings and Loan Corporation narys
Julius Paknis, Prezidentas Petras Velevas, Sekretorius Juozas Belza, izdininkas
- Iškirpk šią atkarpą ir siųsk -
SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, N. J.

Didžiausia paminklų gamybos įmonė Chicagoje
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
HAROLD E. NELSON
Prezidentas
3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)
Telefonas: BEdarcree 3-6335
- KALBA LIETUVIŠKAI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
- Philadelphijoje -
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

- Brooklyne -
JUOZAS GARŠVA
235 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME
ALB: BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LIETUVIŲ DIREKTORIAI ISNUOŠIJA
MŪSŲ JOHNS HARRIS REIKALAMS

Vienybės sodybos sargai. Šiuos du vilkų veislės šuniukus, Duke ir Duchess, Vienybėi padovanojo dailininkas Juozas Šukys su žmona iš Flushing, N. Y. Tai buvo praeitą žiemą. Dabar Duke ir Duchess jau devynių mėnesių, ir yra tikrai ištikimi Vienybės sargai.

Gyvulių ištikimumas

Mokslininkas E. Holzboeris visą savo gyvenimą studijavęs gyvulius ir žvėris, duoda tikrai įdomių žvėrių prisirišimo ir ištikybės žmogui pavyzdžių. Pavyzdžiui, kad ir du pirmojo pas, karo herojai arkliai. Vienas sileziečio vokiečio karininko šyvis arklys vadinamo Karolio vardu. Karininkas jį nusipirko dar jauna prieš karą. Labai rūpindavosi savo šyviu, niekad jo nebardavo, nemušdavo, nei brizgilais nasrų neplėšdavo, nei pentiniais šonų nemaigydavo. Gyvulys taip prisirišo prie savo šeimininko, kad karo metu ir per kulky lietų nei truputėlio nesibaldydavo, jausdamas balne savo šeimininką. Ir kulkoms zvinbiant pro ausis eidavęs visur. Kartą, kulkos sužeistas, karininkas nukrito. Kai pajutęs arklys tuojau pat grįžo prie savo sužeistojo ir pats atsigulė šalia jo taip, kad savo kūnu darė jam užtvarą nuo priešo kulky. Vėliau sanitarai jį rado negyvą, šautuvų kulky suvarstyta, o už jo tebegyva, nors ir sužeista, jo savininką. Ištikimas žirgas pats mirtimi išgelbėjo savo mylimo šeimininko gyvybę.

Vienas prancūzų kavalerijos arklys irgi buvo nepaprastai prisirišęs prie savo šeimininko. Karo metu karininkas buvo perkeltas iš kavalerijos į pėstininkus ir pasiūstas į pirmuosius apkasus. Šis arklys atiteko kitam kavalerijos karininkui. Kurį laiką jis atrodė abejingas, bet vis tiek klusniai tarnavo naujam šeimininkui. Iš tikrųjų gi jis tik stengėsi

būti ramus, o kasdien ilgėjosi savo senojo šeimininko. Galų gale neiškentė ir vieną dieną, nusitraukęs pavadį, nubėgo prie pirmųjų apkasų į ieškoti pėstininkus perkeltąjo karininko. Ir kai tik pataikė atbėgti visai netoli jo. Deja, prieš kulka jį nudėjo. Kai tą tragišką momentą matė karininko draugas pašaukė pastarąjį prie jau negyvo arklio, senasis karys apsivertė.

Didžiąjame kare napa-rastu ištikimumu pasi-žymėjo avinganis šuo. Tai vieno rumuno kalė Noga. Ji buvo ištikimai tarnavusi jau trejus metus prieš karą. Savininkas tarnavo karo intendantūros sandėlyje, prie pat fronto. Šuo, nepaisydamas visų

karo baisiųjų, neatsitraukdavo nuo jo. Tik savo šeimininko kartais siuntiamas pagelbėti sanitarams, klusniai bėgdavo atlikti savo pareigos ir, ją atlikęs, tuojau pat sugrįždavo. Vėliau jos šeimininkas žiemos metu persišaldė, gavo atostogų namo gydytis. Pasiėmė namo ir ją. Namie ji vėl neatsitraukdama budėjo prie jo lovos, kol pasveiko. Grįždamas į frontą, karys norėjo palikti Norą namie. Uždarė ją kambaryje. Tik pradėjus traukiniui judėti, staiga atbėgo liežuvį iškišęs. Nora ir ėmė bėgti drauge su traukiniu greta šeimininko vagono. Kariui beliko ištikimam šuniui leisti įšokti į vagoną.
J. Miškinis

NORI PIRKTI AR PARDUOTI
NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ
REIKALAMS KREIPKIS Į
AMERICAN HOME REALTY
84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21,
N. Y. — (Forest Parkway stotis)
Tel. HICKORY 1-5220
Advokatas William J. Drake
Licensed Real Estate Broker
Pagalvok apie savo ateitį — ieškok
tinkamą namą savo šeimai ir sau.
Neatidėliok, bet ieškok, ir kreipkis į
AMERICAN HOME REALTY

Šiai firmai vadovauja biznyje patyręs advokatas WILLIAM J. DRAKE. Jis gerai apylinkę pažįsta, nes čia buvo kandidatu į Kongresą. LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS. Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

LIETUVIAI ADVOKATAI
S. Bredis, Jr.
37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ
Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

MARTHA & PETER LISAUSKAS
64-09 56th ROAD MASPETH 78, N. Y.
Telephone: TWining 4-8087

Lietuviai biznieriai New Yorke ir apylinkėse

ROBERT F. NARK

Apdraudos **AUTO Specialistas**
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. MAIN 4-6400 VA 5-0783

Discounts to qualified
APPLICANTS
Mutual Insurance
Insure your tomorrow today!

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias
pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

White Horse Tavern

BARAS,
RESTORANAS
IR SALĖ

DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI
PIETŪS

86-16 JAMAICA AVE
Woodhaven, N.Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS
Savininkas

Mūsų specialybė **lietuviška duona**
Pyragai vedybiniams ir
kitiems pokyliams
Patarnavimas sažiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, NEW YORK
Telefonas EVERgreen 7-1123

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai -
rūpestingai, sąžiningai ir pigiau
patarnaus jums, jei tik jūsų auto-
mobilui reikalingas bet koks -
didelis ar mažas patarnavimas.
Complete automotive repairs
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas prie Jamaica Ave.)
Telefonas: Virginia 6-9683

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
sėjimams nemokamai
VACYS STEPONIS
Savininkas

40 EAST 26th ST. NEW YORK CITY MU 3-2928

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi
stereo-fonografai, dulkių siurbiai, oro vėsin-
tuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola
aparatais. 40% nuolaidos Blaupunkt vokiš-
kiems Hi-Fi.

TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radi-
jas, Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.
Penktadieniais iki 9 v. v.

Arlington RESTAURANT

COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS

385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
STIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ UŽEIGŲ.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9533

Winter Garden Tavern Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: EVERgreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokiems
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Joseph Andrusis TRAVEL BUREAU

BILIAI PARDUODAMI

visomis susisiekimo
priemonėmis į visas
pasaulio vietas

87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas
VI 7-4477

PERKANT - PARDUODANT NAMUS AR IŠNUOMOJANT BUTUS, APDRAUDOS,
federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų
(Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477
Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. iki 5 v. v.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

(Kurtas 1903 metais)
SENIAUSIA SPORTO ORGANIZACIJA
BARAS - RESTORANAS - KABARETAS
Jauki salė parengimams

1332 HALSEY STREET BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9790

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI
įvairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

VIENYBĖ

Prof. St. Kairys, vasarą praleidęs Paknių vasarvietėje, Thompson, Conn., grįžo į Brooklyną. Prof. Kairys, kuris šių metų pradžioje buvo susirgęs, visą vasarą ruošė spaudai savo antrąjį atsiminimų tomą.

Vytautas Alksninis su žmona Irena grįžo iš medaus mėnesio, kurį praleido pas brolių, jūrų laivyno karininką Algirdą Alksninį, Hawajų salose.

Dr. M. J. Vinikas, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sekretorius, organizacijos reikalais išvyko kelioms dienoms į Philadelphia.

Z. Jasaitienė, dr. Domo Jasaičio žmona, atvyko iš Tampa, Floridos, aplankyti savo dukters Elenos Vallūnienės, gyvenančios New Rochelle, N. Y. Be to, viešnia aplankė sūnų, dr. Stasį Jasaitį, Bostone.

Dr. A. Trimakas, Vliko pirmininkas, pasakė idomią kalbą nesenai-New Yorke įvykusiame Pavergtųjų Europos Tautų Seimo posėdyje.

Inž. J. Okunis buvo nuvykęs Bostoną aplankyti savo artimųjų, draugų bei pažįstamų.

A. Kundrotas praneša, kad ši penktadienį, 8 v. v., Povelanskienės salėje Brooklyne įvyksta Darlauso-Girėno Posto susirinkimas.

MAŽLIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

Rugsėjo 3-5 New Yorke, New Nersey ir Pennsylvanijos mažlietuviai suvažiavo Atlantic City, N. J., bendram pobūviui. Atsilankė ir mažlietuviai iš Kanados. Svečiais dalyvavo Lietuvos Generalinis Konsulas J. Budrys ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sekretorius dr. M. Vinikas su žmonomis.

Visiems dalyviams ypač malonu buvo pamatyti savo tarpe žinomą Klaipėdos lietuvių moterų veikėją M. Brakienę, Sibire nukankinto dailininko Adomo Brako našlę, kuri nesenai atskelė iš Klaipėdos į Brooklyną pas sūnų Ramūną.

Suvažlavimą rengė Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio prezidentas, jo pirmininkas M. Brakas padarė pranešimą

J. Lukošius, iš Montrealo, Kanados, stengėsi pamatyti su Nikita Chruščiovu New Yorke, prašant išleisti iš Lietuvos jo žmoną, sūnų ir dukterį. Policija neprileido.

Dr. B. Kalvaitis, Vienybės bendradarbis Bostone, praeitą savaitę buvo ištiktas širdies smūgio. Ligonis tebėra gydytojų priežiūroje. Dr. Kalvaitis yra Baltic Realty įstaigos savininkas.

Edv. Mičiulis, inžinierius, seniau buvęs siuvimo pramonėje, rugsėjo 7 d. buvo patekęs į automobilio nelaimę: ilaužti keli šonkauliai ir šiaip sutrenktas. Sveiksta.

B. J. Schegaus (Ščegauskas) buvęs Vienybės leidėjų bendrovės prezidentas, Brooklyno biznierių, po neseniai padarytos sėkmingos vidurių operacijos sveiksta namie, Jamaica, N. J.

D. Penikas, New Yorke lietuvių bendruomenės apygardos pirmininkas, grįžo iš Chicago, kur dalyvavo metiniame Amerikos lietuvių bendruomenės tarybos suvažiavime.

Pranas Jočys pirmininkauja komitetui Maspetho Lietuvių Piliiečių Klubo auksiniam jubiliejui paminėti. Klubas savo 50 metų iškūrimo sukaktį rengiasi minėti lapkričio 12 ir 13 Maspeth.

apie mažlietuvių organizacinę ir politinę veiklą ir perskaite istorinėmis duomenimis paremtą studiją apie Mažosios Lietuvos santykius su Lenkija. Suvažiavimas susilaukė eilės sveikinimų iš Chicagos, Collinsvilles, Bostono, Naugatucko, Montreallo, Toronto, Vokietijos, Venecijos ir Australijos mažlietuvių.

Dalyviai buvo labai patenkinti tokia pirmą kartą suteikta proga prie banguojančio Atlanto susiburti senoms draugystėms atnaujinti ir bendroms Mažosios Lietuvos problemoms apsvaistyti. Suvažiavimas vyko susivienijimo Lietuvių Amerikoje vasarnamyje, kuris savininkų buvo perleistas visais tris dienas vien suvažiavimo dalyviams.

ALEKSANDRA MIKLAŠEVIČIENĖ (dešinėje) su dukra Irena ir anūke Violeta praeitą savaitę atskridusios iš Lietuvos pas sūnus, brolius ir dėdes Kęstutį ir Henriką Miklus, gyvenančius Long Island, N. Y. (Daugiau — kituose puslapiuose).

J. Kralikauskas parduoda biznį

Plačiai žinomas veikėjas ir biznierių Juozas Kralikauskas, Golden Star vaisvandenių ir alaus distribucijos įmonės savininkas Newark, nutarė pasitraukti iš biznio. Kaip žinoma, J. Kralikauskui neseniai sukako 82 metai. Bet tai nebūtų svarbiausioji pasitraukimo priežastis, Kralikauskas tebėra sveikas ir pajėgus dirbti, bet, nelaimė, jo sūnus dar iš karo tarnybos laikų nesveikauja ir yra gydytojo verčiamas pasitraukti iš to darbo.

Juozas Kralikauskas norėtų, kad jo įsteigtoji vaisvandenių dirbtuvė ir alaus distribucijos biznis tektų lietuviams. Dirbtuvė su mažnomis ir turimomis

prekėmis trisys daugiau verta, negu jos pardavimo kaina. Vaisvandeniui gaminti mašinos yra moderniškai įrengtos — išleidžia 48 bonkas į minutę. Kralikausko gamybos vaisvandeniai parduodami po visą New Jersey valstybę.

Būtų galima, kad šis pelningas biznis išsprustų iš lietuvių rankų. Dirbtuvė nesunku operuoti, ir pora jaunų žmonių, turinčių verslo palinkimą, galėtų lengvai ir pelningai verstis. Suinteresuotiems patartina susipažinti su Golden Star įmone. Jos adresas: 93 Warwick St. Newark, N. J. Tel. Market 2-5270.

SVARBUS ŠERININKŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Auditorijos B-vės, Maspeth, N. Y., Inc. susirinkimas bus sekmdienį, SPALIO - OCTOBER 2, 1960, Lietuvių Piliiečių Klubo salėje, 69-61 Grand Ave., Maspeth, N. Y. 2 val. popiet.

Visi šerinkai-ės būtina turi atnešti ir atsinešti savo kvitą, kuri parodo šerų numerį ir kiek šerų. Mišios bus 11 val. ryte, Maspetho lietuvių bažnyčioj.

KVIEČIA TRUSTISTAI

Mažlietuvių suvažiavimas Atlantic City, N. J.

INITIUM SEMESTRI

Šį šeštadienį, spalio 1, 7 val. Festival salėje, 40 East 26 St., New Yorke, akademikai skatui rengia pasilinksminimą semestro pradžios proga. Programoje numatyta visa eilė savas kūrybos ir režisūros vaidinimų, pav., "Sachmatininkai ir musė", Dypukas piketuoją Chruščiovą", opera "Princas, princesė ir baronas" ir kt. Pažymėtina, kad visas bus pravesta "trenktos generacijos" (beatnikų) atmosferoje. Akademinei visuomenė ir studentija kviečiama dalyvauti.

Operetės choras dėkoja

Algirdas Vizbara, 25 metus išdirbęs Operetės choro valdyboje, prieš keletą metų dėl darbo turėjo išsikelti į Floridą. Tačiau jo ryšys su choru nenutrūko. Jis ir dabar iš saulėtos Floridos slunčia gaidas ir visai parduojasi choro gerovei. Operetė savo mielam veteranui nuoširdžiai dėkoja.

Edvardas P. Ragelis, ilgamečio Vienybės skaitytojo A. Ragelio sūnus, Maisto ir Vaistų Administracijos (The Food and Drug Administration) tarnautojas, šiomis dienomis buvo atvykęs iš Washingtono dalyvauti Amerikos chemikų konvencijoje New Yorke. Ta proga Ragelis aplankė tėvą, seserį ir savo krikšto motiną Oną Mičiulienę.

Jaunasis Ragelis Marylando universitete studijavo chemiją ir gavo Master of Science laipsnį toje mokslo srityje. Dabar, tame pačiame universitete, ruošiasi doktoratui ir kartu dirba mokslininko tyrinėtojo darbą Washingtone, Edvardas Ragelis gyvena Arlington, Va.

Inž. Vladas Dilis, New Jersey lietuvių bendruomenės apygardos pirmininkas grįžo iš Chicagos, kur dalyvavo bendruomenės tarybos suvažiavime. Pakeliui, inžinierius Dilis buvo sustojęs pas gimines Clevelande.

Literatūros konkursas

Akademinio Skautų Sąjūdžio skelbtas Jaunimo Literatūros Konkursas baigėsi. Vienuo-lika jaunųjų rašytojų iš JAV, Kanados ir Vokietijos prisuntė savo kūrinius, kuriuos Juri komisija šiuo metu skaito ir vertina.

Komisiją sudaro dr. Henrikas Lukaševičius (pirm.), Nelė Mazalaitė, Stepa Zobarskas, Leonardas Žitkevičius ir Romas Kezys. Premijuoti kūriniai bus atspausdinti žurnale Mūsų Vytis. Konkurso rezultatai bus paskelbti ir iškilmingas premijų įteikimo aktas bus New Yorke ar Chicagoj.

Jaunimo Literatūros Konkursas bus skelbiamas ir ateinančiais metais. Šio konkurso ir praėjusių metų konkurso rezultatų paskatintas Akademinis Skautų Sąjūdis planuoja išleisti išvijos jaunųjų rašytojų antologiją.